

RAADSGRIFFIE DORDRECHT	
Ontvangen: 30/1	Griffie: <i>[Handwritten signature]</i>
Gemeenteraad	<i>[Handwritten signature]</i>
Presidium	
Commissie	<i>[Handwritten signature]</i>
Griffie	<i>[Handwritten signature]</i>
DIV team 2	

Postadres: Postbus 8 3300 AA DORDRECHT

Aan

mevrouw D.A. Kensenhuis en mevrouw N.E. Witsen Elias-Kool
van de fractie WEK
Voorstraat 367
3311 CT DORDRECHT

Datum 29 januari 2013

Ons kenmerk SO/931333

Betreft beantwoording artikel 40 RvO vragen Nieuwe Dordtse Biesbosch

Gemeentebestuur

Spuiboulevard 300
DORDRECHT

T 14078

F (078) 770 8080

www.dordrecht.nl

Contactpersoon

M.P.J.M. Janssen

T (078) 770 4839

E mpjm.janssen@dordrecht.n

DOSSIER

Afschrift:

- SO/Beleid, MPJM Janssen
- SK Dordrecht West 2' etage
- wethouder Wagemakers
- SK Dordrecht 718
- bestuursvoorlichter Van Dijk
- SK Dordrecht 410-412
- SBC/Concern, EG Imthorn
- SK Dordrecht 713
- raadsgriffier Van Hall t.b.v.
- raads- en burgerraadsliden

Geachte mevrouw Kensenhuis en mevrouw Witsen Elias,

Naar aanleiding van uw schrijven van 30 november 2012, ingekomen 14 december 2012, betreffende "artikel 40 vragen Nieuwe Dordtse Biesbosch" ontvangt u hierbij de beantwoording van de door u gestelde vragen.

1. Financiële dekking

a. Financiën

1. Kan de wethouder aangeven hoeveel geld er tot op heden is besteed aan het project Nieuwe Dordtse Biesbosch over de afgelopen tien jaar, met hierbij een uitsplitsing naar:
  - grondverwerving;
  - inrichtingskosten;
  - infrastructurele kosten (wegen en dergelijke);
  - aangegane verplichtingen.
2. Kan deze uitsplitsing worden gegeven voor het plangebied als geheel en per deelgebied (Elzen, Tong plaat en overige gebieden)?

Antwoord:

1. Voor inrichting van de Tongplaat is een budget beschikbaar gesteld door de provincie ZH van € 3,22 miljoen. De werkzaamheden zijn nagenoeg afgerond; de kosten blijven binnen het beschikbaar gestelde budget.
2. Voor inrichting van de Louisa-Cannemanspolder is een budget beschikbaar gesteld door de provincie ZH van € 1,8 miljoen. De werkzaamheden zijn nagenoeg afgerond; de kosten blijven binnen het beschikbaar gestelde budget.
3. Voor herinrichting van De Elzen is een budget beschikbaar gesteld door de provincie ZH (€ 1 ton), Hollandse Delta (€ 1 ton) en gemeente (€ 2 ton). De werkzaamheden zijn nagenoeg afgerond; de kosten blijven binnen het beschikbaar gestelde budget.
4. Voor aanleg van de landbouwweg is een budget beschikbaar gesteld door de gemeenteraad van € 5,8 miljoen. Voor het eerste deel van de landbouwweg is € 1,2 miljoen uitgegeven (grondaankoop en inrichting, peildatum augustus 2012). De uitvoering van het tweede deel kan met het resterende budget worden uitgevoerd.
5. Over de grondaankoop zoals afgelopen jaren uitgevoerd door Bureau Beheer Landbouwgronden in opdracht van de provincie Zuid-Holland worden geen

Datum 29 januari 2013
Ons kenmerk SO/931333
Onderwerp beantwoording artikel 40 RvO vragen Nieuwe Dordtse Biesbosch

concrete aankoopbedragen vrijgegeven. Dit zou de onderhandelingspositie van de provincie en/of gemeente bij toekomstige grondaankopen verzwakken. Een rekenvoorbeeld geeft wel de orde van grootte weer. Afgelopen jaren is voor NDB circa 350 ha landbouwgrond aangekocht dan wel pachtvrij gemaakt. Bij een gemiddelde netto grondprijs van € 60.000,— is er afgelopen jaren in totaal circa € 21 miljoen uitgegeven voor grondaankoop (netto).

b. Grondpositie/verkoopwaarde

1. *Kan de wethouder aangeven wat de grondposities zijn die momenteel in het plangebied liggen (in termen van hectares) en op welke momenten deze gronden zijn verworven?*

Antwoord:

In de overeenkomst met de provincie ZH is 1 januari 2011 als peildatum gehanteerd. De grondpositie op die datum was als volgt:

- 100 ha Tongplaat, eigendom Staatsbosbeheer, project in uitvoering.
- 70 ha Louisa-Cannemanspolder, eigendom Bureau Beheer Landbouwgronden, kleine particuliere eigendommen worden niet aangekocht maar ingepast in het plan.
- 30 ha Zuidplaatje, eigendom particulier, wordt niet aangekocht maar wordt ingericht en beheerd middels particulier natuurbeheer.
- 177 ha diverse percelen, eigendom Bureau Beheer Landbouwgronden.
- 165 ha diverse percelen particulier eigendom, nog aan te kopen.

2. *Kan de wethouder informatie geven over de onderhandse verkoopwaarde van deze gronden (exclusief overdrachtsbelasting en dergelijke) indien deze vandaag verkocht zouden worden (bijvoorbeeld aan agrariërs)?*

Antwoord:

De prijzen voor landbouwgronden kunnen sterk variëren. Voor akkerbouw lagen de prijzen op het Eiland van Dordrecht afgelopen jaren tussen de € 30.000,— en € 70.000,— per hectare. Deze gronden kunnen echter niet zomaar worden verkocht. Zij zijn door de provincie aangekocht met als doel om in te richten als natuur- en recreatiegebied. Wanneer de gronden niet als bedoeld worden ingericht dan moeten ze worden terug geleverd aan de provincie Zuid-Holland.

c. Planvorming

1. *Kan de wethouder aangeven hoe deze bedragen zich verhouden ten opzichte van de oorspronkelijke door de raad goedgekeurde budgetten?*

Antwoord:

De gemeenteraad heeft € 8.956.900,— beschikbaar gesteld voor aanleg van de landbouwweg, aanleg van fietspad 220, herinrichting De Elzen en ambtelijke ondersteuning. Hiervan is inmiddels € 3.757.653,— uitgegeven ten behoeve van de landbouwweg, herinrichting De Elzen en ambtelijke ondersteuning.

2. *Kan de wethouder aangeven in hoeverre er sprake is van overschrijding of onderschijding op de tot op heden gerealiseerde trajecten?*

Antwoord:

Zoals hierboven aangegeven is bij de inrichtingsprojecten (Tongplaat, De Elzen en Louisa-Cannemanspolder) tot nu toe sprake van een onderschrijding (dit betreft

Datum 29 januari 2013
Ons kenmerk SO/931333
Onderwerp beantwoording artikel 40 RvO vragen Nieuwe Dordtse Biesbosch

een bedrag van circa € 6 ton). Bij de post ambtelijke ondersteuning is sprake van een overschrijding (dit betreft een bedrag van circa € 5 ton). Deze overschrijding wordt met name veroorzaakt door de lange en ingewikkelde bestemmingsplanprocedure en het doorvoeren van planwijzigingen als gevolg van de bezuinigingen.

Binnen het totale projectbudget is in lijn met het laatste raadsvoorstel over de kredietvotatie geen sprake meer van een overschrijding.

2. Waterkwaliteit

WEK wil graag verwijzen naar de DLG Rapportage 'Ecohydrologisch onderzoek Nieuwe Dordtse Biesbosch van 23 april 2009', onder verantwoordelijkheid van de huidige projectmanager Mare Janssen.

a. Landbouwgrond

1. *Kan de wethouder aangeven wat de interpretatie is van de stelling uit pagina 6 van deze rapportage dat transformatie van landbouwgrond naar natuur en recreatie zeer kostbaar is en leidt tot groot grondverzet, mede als gevolg van de grote mate van bemesting van deze gronden?*

Antwoord:

In de betreffende rapportage is aangegeven dat de hoge concentratie van voedingsstoffen in de bodem kan leiden tot een minder goede waterkwaliteit. Een van de mogelijke maatregelen is het afvoeren van voedselrijke grond. Afvoer van grond kan in sommige gevallen geld opleveren, maar kost meestal geld.

2. *Zijn hier alternatieven denkbaar en wat kosten deze alternatieven (denk aan andere locaties, andere opzet en dergelijke)?*

Antwoord:

Alternatieven zijn het stoppen van fosfaatbemesting op landbouwgronden (wordt nu al toegepast) of diepploegen. De kosten zijn afhankelijk van de omvang van de maatregelen, maar kunnen goedkoper zijn dan grondafvoer.

b. Hoogte

1. *Kan de wethouder aangeven wat de meerkosten zijn om de recreatieplassen te creëren op een hoog deel (huidige plan) of op een laag deel (zoals Hania's polder) ?*

Antwoord:

Nee, de kosten daarvan kunnen pas worden gegeven na uitwerking van een dergelijk alternatief.

2. *Kan de wethouder een interpretatie geven van de stelling in het rapport (pagina 5) dat eventueel extra water vooral in de lage Hania's polder zou moeten worden gerealiseerd?*

Antwoord:

De Hania's Polder (het westelijk deel van de Noorderdiepzone) is de laagst gelegen polder in het gebied. In het Politiek Akkoord is echter afgesproken om het westelijk deel van de Noorderdiepzone droger te maken.

Datum 29 januari 2013
Ons kenmerk SO/931333
Onderwerp beantwoording artikel 40 RvO vragen Nieuwe Dordtse Biesbosch

c. Waterkwaliteit

1. *Kan de wethouder aangeven hoe hij de waterkwaliteit meet, wat de huidige peilwaarden zijn, hoe dit zich dit verhoudt tot de stelling van het rapport van pagina 7, die stelt dat met de huidige maatregelen (bij schrijven 2009), te weten slootjes in de Elzen, het verdiepen en verbreden van hoofdwatgangen, natuurvriendelijke oevers en dergelijke, de doelstellingen reeds in belangrijke mate gerealiseerd zijn?*

Antwoord:

De waterkwaliteit wordt gemeten door waterschap Hollandse Delta. Voor meetgegevens kan worden verwezen naar bijlage 3 van het betreffende Ecohydrologisch onderzoek. In deze rapportage staat ook vermeld dat in het kader van de Nieuwe Dordtse Biesbosch aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om de doelstellingen vanuit de Kaderrichtlijn Water te bereiken.

2. *Wat betreft de uitbreiding van de bestaande krekensstructuur: hoeveel eenheden water heeft de wethouder in gedachten in het plan voor de NDB en hoeveel eenheden water heeft de wethouder in gedachten bij het alternatieve plan, zoals gepresenteerd door de oppositie?*

Antwoord:

Ten aanzien van de bestaande krekensstructuur zijn geen doelen geformuleerd in eenheden water. Wel wordt hierover opgemerkt dat de krekens vrij moeten worden gezet van bosopslag ter voorkomen van bladval in het water en er wordt gestreefd naar de realisatie van ecologische oevers ter verbetering van de waterkwaliteit. De streefwaarde is 7 hectare.

d. Recreatiepias

1. *Kan de wethouder aangeven wat de effecten zijn van de hogere kwaliteitseisen aan zwemwater (pagina 6) in plaats van regulier water?*

Antwoord:

Het effect van de hogere kwaliteitseisen is dat er schoner water aanwezig moet zijn in de recreatiepias. Dit kan worden bereikt door inrichting van de plas met rietoevers en aanvoer van schoon water.

2. *In hoeverre zijn deze kwaliteitseisen meetbaar en wat zijn de meerkosten van regulier versus zwemwater?*

Antwoord:

Voor (zwem)waterkwaliteit bestaan standaard methoden voor het meten van de waterkwaliteit die landelijk worden toegepast. Zwemwater wordt getoetst aan de Europese richtlijn voor zwemwaterkwaliteit.

Om op het gehele Eiland van Dordrecht een goede waterkwaliteit te bereiken worden de volgende werken aangelegd: een nieuwe inlaat van water vanuit de Nieuwe Merwede, een bezinkplas en een verlengde aanvoer van water langs waterzuiverende rietoevers. De kosten van deze werken kunnen in beeld worden gebracht na uitwerking van de plannen. Een belangrijk deel van de financiering hiervan wordt gedekt door de bijdrage van € 3,1 miljoen van Waterschap Hollandse Delta.

Datum 29 januari 2013
Ons kenmerk SO/931333
Onderwerp beantwoording artikel 40 RvO vragen Nieuwe Dordtse Biesbosch

3. *Kan de wethouder een interpretatie geven van de stelling dat de recreatiepias vooral als kreek (of eventueel moerasgebied, pagina 9) zou moeten worden uitgevoerd en hoe zich dit verhoudt tot de laatste inrichtingsschetsen? Het gaat hier om de samenvattingsrapportage (en niet het hoofd rapport).*

Antwoord:

Essentieel voor de Inrichting van de recreatiepias is de aanwezigheid van rietoevers. Deze zorgen voor een zuiverende werking van het water. In het huidige ontwerp voor de recreatiepias zijn deze rietoevers in ruime mate aanwezig.

3. Natuur/recreatie

- la. *Kan de wethouder aangeven welke natuurwaarden daadwerkelijk belang hebben bij een eventuele passage van Noord naar Zuid?*
lb. *Zijn deze natuurwaarden gedetermineerd en ecologisch onderzocht en zo ja, welke rapporten liggen hier aan ten grondslag?*
lc. *Is er onderbouwing voor het feit dat de passage van Noord naar Zuid in de huidige situatie reeds in belangrijke mate plaatsvindt buitendijks?*
ld. *Kan de wethouder aangeven hoe gemonitord gaat worden dat de bijdrage aan de natuurwaarden ook daadwerkelijk gerealiseerd gaan worden?*

Antwoord:

De ecologische verbinding langs het Noorderdiep wordt aangelegd ten behoeve van plant- en diersoorten die voorkomen in de Dordtse Biesbosch en in de Sliedrechtse Biesbosch. Voor deze plant- en diersoorten is het van belang dat er goede verbindingen bestaan tussen beide natuurgebieden. Dit komt ten goede van de kwaliteit en het voortbestaan van de leefgemeenschappen van planten en dieren. De rapportage die hieraan te grondslag ligt is o.a. het Landschapsontwikkelingsplan Eiland van Dordrecht uit 1993. In deze rapportage zijn verschillende varianten naast elkaar gezet en op basis van deze rapportage is ervoor gekozen om, in aanvulling op de groenzone langs de Nieuwe Merwede, een ecologische verbinding aan te leggen langs het Noorderdiep.

Deze keuze is vastgelegd in het Raamplan Eiland van Dordrecht en goedgekeurd door de gemeenteraad van Dordrecht.

Het monitoren van de natuurwaarden is de verantwoordelijkheid van de toekomstige beheerder. Voor de ecologische verbinding is dit Staatsbosbeheer.

- 2a. *Kan de wethouder aangeven op welke wijze de nu voorziene (massa) recreatie indruist tegen de hierboven beschreven natuurwaarden?*
2b. *Is er sprake van interferentie (bijvoorbeeld door parkeren, extra verkeersbelasting op het gebied, wandelende/zwemmende mensen etc.) tussen natuur en recreatie en hoe verhoudt zich dat ten opzichte van de hierboven beschreven doelstellingen ?*

Antwoord:

In het project Nieuwe Dordtse Biesbosch is geen sprake van massarecreatie. Om te voorkomen dat het recreatief gebruik van de nieuwe groengebieden ten koste gaat van de ecologische functie wordt het principe van zonerings toegepast. In sommige delen van het gebied (zoals rond de recreatiepias) worden veel voorzieningen aangebracht en zullen veel recreanten aanwezig zijn. In andere delen van het gebied (zoals langs het Noorderdiep) worden weinig voorzieningen

Datum 29 januari 2013
Ons kenmerk SO/931333
Onderwerp beantwoording artikel 40 RvO vragen Nieuwe Dordtse Biesbosch

aangelegd en zullen weinig recreanten aanwezig zijn. Op deze wijze zullen er ook rustgebieden ontstaan voor de natuur.

3. *Dat de transformatie van het polderland in natuur- en recreatiegebied duur zal zijn houdt verband met de gemaakte keuzes voor incidentele massarecreatie in, op en aan het water en het grootschalig creëren van plassen en drassen voor water- en moerasvogels.*
- 3a. *Kan de wethouder aangeven wat de meerkosten zijn van het combineren van recreatie en natuur ten opzichte van de huidige raming?*
- 3b. *In hoeverre is het mogelijk om hier nog te besparen, door bijvoorbeeld de recreatie weg te laten en alleen natuur te realiseren? Idem voor recreatie, maar dan zonder natuur?*

Antwoord:

In de huidige plannen worden natuur en recreatie gecombineerd aangelegd. Wel worden per deelgebied verschillende accenten gelegd. Bij de planuitwerking zal nadrukkelijk worden gelet op de kosten van de verschillende inrichtingsmaatregelen. Zo zijn in een eerder fase van planontwikkeling de relatief dure knuppelpaden vervangen door gewone wandelpaden en zijn enkele (dure) bruggen vervangen door dammen met duikers.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van Burgemeester en Wethouders
de secretaris de burgemeester

M.M. van der Kraan

A.A.M. Brok